

fremgang med ESIF finansieringsinstrumenter

Den Europæiske Socialfond

Finansieringsinstrumenter

Finansieringsinstrumenter, medfinansieret af Den Europæiske Socialfond, er en bæredygtig og effektiv måde at investere i vækst og udvikling af mennesker og deres færdigheder med henblik på at fremme målene om beskæftigelse og social inklusion i hele EU. De kan støtte en bred vifte af udviklingsmål til gavn for en bred vifte af modtagere med mulighed for, at midler kan genbruges til yderligere investeringer.

Den Europæiske Social Fond (ESF), en af de europæiske struktur- og investeringsfonde, har som formål at forbedre beskæftigelsen og skabe mere retfærdige livsmuligheder for alle. Det er Den Europæiske Unions vigtigste værktøj til at hjælpe folk med at få et arbejde (eller et bedre arbejde), til at integrere dårligt stillede i samfundet, og til at sikre mere retfærdige muligheder i livet for alle. Det gør den ved at investere i Europas folk og deres kompetencer - lønmodtagere og arbejdsløse, unge og gamle.

ESF har et samlet budget på € 86 milliarder for perioden 2014-2020. Denne støtte er hvert år målrettet mod, at ~ 15 millioner mennesker kommer ind på arbejdsmarkedet, eller mod at forbedre deres evner til at finde arbejde i fremtiden, eller mod en bedre social integration af visse dårligt stillede personer.

ESF-støtte kan ydes i form af tilskud og i stigende grad gennem finansieringsinstrumenter.

I perioden 2007-13 blev i alt 49 finansieringsinstrumenter implementeret på tværs af syv medlemsstater i finansieringen af ESF-interventioner, primært begrænset til at støtte små og mellemstore virksomheder. Denne beskedne udbredelse viste, at ESF-interessenter mangler erfaring med at bruge disse instrumenter og er mindre vant til at håndtere markedsmekanismer, men det antyder også et stort potentiale i effektivt at tackle sociale spørgsmål ved hjælp af genanvendelige midler.

Finansieringsinstrumenter

- forventes tilbagebetalt;
- er revolverende, dvs. tilbagebetalte midler bruges igen i samme område;
- er egnede til økonomisk levedygtige projekter, dvs. dem, der forventes at generere tilstrækkelig indkomst eller opsparing til at tilbagebetale den modtagne støtte;
- er designet til at tiltrække medfinansiering fra andre kilder, herunder private investeringer, for at øge mængden af midler til rådighed, navnlig i sektorer/områder, hvor der er problemer med adgang til finansiering;
- kan være i form af lån, garantier eller egenkapital;
- kan også støtte udviklingen på udbudssiden ved at bidrage til markedsudvikling;
- kan anvendes på en komplementær måde med tilskud; og
- kan forvaltes af nationale eller regionale banker, internationale organisationer såsom Den Europæiske Investeringsbank eller Den Europæiske Investeringsfond, af finansielle formidlere, og (kun i forhold til lån og garantier) af forvaltningsmyndighederne.

Da man har erkendt fordelene ved finansieringsinstrumenter, er deres anvendelse i perioden 2014-2020 blevet udvidet til **alle tematiske mål** og de forventes at intensiveres yderligere på grund af de forbedrede og mere fleksible implementeringsmuligheder.

Finansieringsinstrumenter kan medfinansieres af ESF til at **støtte de investeringsprioriteter, der er skitseret i de operationelle programmer for ESF** af medlemsstaterne og regionerne, hvis de løser **en identificeret mangel i markedet**, dvs. aktivitetsområder, hvor bankerne ikke er villige til at udlåne og/eller hvor den private sektor ikke er villig til at investere. For eksempel hvor der ikke er nok midler til rådighed for den enkelte til at gå i gang med projekter, som ikke er virksomhedsrelaterede, eller hvor markedet ikke leverer nok kapital til små og mellemstore virksomheder/iværksætteri, eller hvor grupper af fordrevne personer/samfund har behov for midler til en vellykket integration og tilbagevenden til uddannelse eller arbejdsmarkedet.

Finansieringsinstrumenter kan således bidrage til at opfylde følgende tematiske mål for ESF:

- Fremme beskæftigelse og støtte arbejdskraftens frie bevægelighed;
- Investering i uddannelse, færdigheder og livslang læring;
- Fremme social inklusion og bekæmpe fattigdom;
- Forbedring af institutionel kapacitet og effektiv offentlig forvaltning.

Potentielt kan en **bred vifte af ESF-støttede finansieringsinstrumenter** implementeres:

- **Lån** kan være til rådighed, når de ikke tilbydes kommercielt (fx fra banker), eller kan være på kommercielt bedre vilkår (f.eks. med lavere renter, længere tilbagebetalingsperioder, eller med mindre krav om sikkerhedsstillelse). For eksempel kan lån gives til enkeltpersoner for at oprette deres egne virksomheder eller for at komme i gang med videreuddannelse, til sociale virksomheder, eller til institutioner, der arbejder med marginaliserede befolkningsgrupper – f.eks. fordrevne tredjelandsstatsborgere - for at integrere dem bedre i den europæiske sociale struktur.
- **Mikrokredit** er mindre lån, der gives til folk, der i nogle tilfælde er udelukket fra finansielle tjenesteydelser. Ofte leveres de for en kortsigtet periode og med ingen eller lave krav om sikkerhedsstillelse. Eksempler herpå kan omfatte långivning til sociale virksomheder, eller til unge iværksættere eller ledige for at få en specialiseret erhvervsuddannelse og dermed forbedre deres beskæftigelsesmuligheder.
- **Garantier** indebærer, at der gives garanti til en långiver for at deres kapital vil blive tilbagebetalt, hvis en låntager misligholder et lån. For eksempel kan unge iværksættere eller sociale virksomheder, der retter sig mod ældre/langtidsledige, men som mangler den nødvendige finansielle opbakning, støttes gennem garantier medfinansieret af ESF og dermed skabe yderligere arbejdspladser i økonomien.
- **Egenkapital** indebærer, at der investeres kapital i en virksomhed til gengæld for helt eller delvist ejerskab af virksomheden; egenkapitalinvestoren kan påtage sig en vis ledelseskontrol over virksomheden og kan få del i virksomhedens overskud. Egenkapitalen kan investeres på forskellige stadier af en virksomheds livscyklus, men offentligt støttet egenkapital er mest brugt

i de tidlige stadier som seed- og startkapital (herunder risikokapital). Det er mest sandsynligt at egenkapitalen er relevant for højrisikovirksomheder og potentielt for højvækstvirksomheder samt for mindre lokale organisationer. For eksempel de organisationer der skaber nye, bæredygtige arbejdspladser eller dem, der styrer finansielle innovationer for at belønne de sociale organisationer, der leverer værdifulde sociale resultater eller dem, der fokuserer på innovative teknologier for at løse de eksisterende sociale problemer.

Finansieringsinstrumenter kan også blive tilbudt i kombination med tilskud og andre former for støtte. Det er ofte nødvendigt at forbedre projekters investeringsparathed som en forudsætning for at tiltrække investeringsfonde. Rådgivning og anden støtte kan finansieres gennem tilskud fra ESF.

Det er også muligt at bidrage med ESF-midler til finansieringsinstrumenter, som forvaltes på EU-niveau, som f.eks. dem der fremmer mikrofinansiering og socialt iværksætterier under programmet for beskæftigelse og social innovation (BaSI).

Finansieringsinstrumenter medfinansieret af ESF kan bidrage til den langsigtede udvikling og diversificering af investeringsmuligheder ved at støtte projekter på områder, hvor investeringsniveauet ofte ikke har været optimalt samt stimulere udviklingen af kommercielt levedygtige projekter og derved skabe nye markedsmuligheder. De kan også skabe muligheder for investorer og finansielle formidlere. Adgang til finansiering har typisk været dyrere og vanskeligere for virksomheder i den sociale sektor, og i mange medlemsstater anses sektoren af banker og andre finansielle institutioner for at udgøre en høj risiko i forhold til udlån og adgang til kredit. Imidlertid kan nogle projekter blive mere attraktive investeringer på grund af den offentlige sektors deltagelse i finansieringsinstrumenter og den medfølgende risikodeling.

Få flere oplysninger

Få en reference-guide til forvaltningsmyndigheder om finansieringsinstrumenter i ESIF programmer:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/thesfunds/fin_inst/pdf/fi_esif_2014_2020.pdf

Få information om ex-ante evalueringsmetoden for finansieringsinstrumenter:

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/financial-instruments/

Link til de europæiske strukturfonde og investeringsfondes lovgivning:

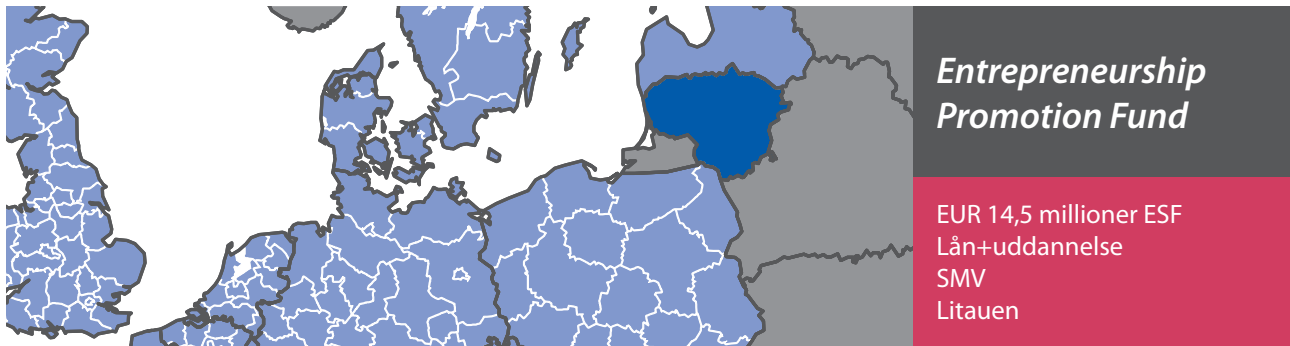
http://ec.europa.eu/regional_policy/da/information/legislation/regulations/

Link til "fi-compass" hjemmesiden, platformen for rådgivning om finansieringsinstrumenter under ESIF:

<http://www.fi-compass.eu/>

For mere information om Den Europæiske Socialfonds forordning, herunder gennemførelsesretsakter og delegerede retsakter:

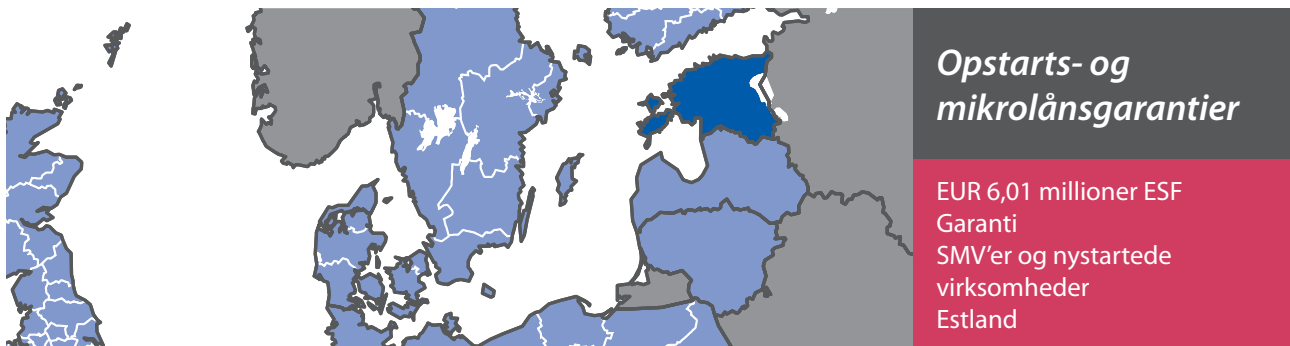
<http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=33>

... støtter iværksættere i at udvikle en bæredygtig virksomhed ...

Entrepreneurship Promotion Fund i Litauen tilbyder lån kombineret med gratis uddannelse til nystartede virksomheder, individuelle iværksættere og sociale virksomheder. Der gives prioritet til dårligt stillede grupper, dvs. arbejdsløse og handicappede, og personer under 29 eller over 50 år.

Siden 2009 har EPF fremmet selvstændige erhvervsaktiviteter og iværksætteri for at holde folk aktive i erhvervslivet og på arbejdsmarkedet, hvilket har resulteret i at næsten 2.000 arbejdspladser er blevet skabt. Det illustrerer, hvordan en kombination af gratis uddannelse og lån kan adressere mangler i markedet med den støtte, der er til rådighed for nystartede virksomheder.

... adresserer finansieringsmangler som nystartede virksomheder med utilstrækkelig sikkerhedsstillelse står over for ...

Opstarts- og mikrolånsgarantiinstrumentet i Estland er rettet mod virksomheder i deres første tre driftsår. Fonden giver garantier til opstarts og ekspansionskapital. Desuden tilbydes gratis konsulentrådgivning til at udarbejde forretningsplaner, der kræves som en del af ansøgningen om opstartslån, og undervisning varetages af Enterprise Estonias regionale udviklingscentre.

Dette finansielle instrument har eksisteret siden 2008 og i december 2013 havde det tilbudt 304 garantier.

... støtter enkeltpersoner og mikrovirksomheder, der ikke kan få adgang til finansiering ...

Microcredit Fund ESF Campania i Italien støtter nystartede virksomheder og spin-offs med lån på op til EUR 25.000 med nulrente. Dette stimulerer investeringer, beskæftigelse og vækst i regionen ved at hjælpe personer, der ellers ikke har adgang til kredit.

Siden 2012 har den regionale udviklingsorganisation, Sviluppo Campania, etableret kontorer i hele regionen. Organisationen giver omfattende information og rådgivning og gratis støtte til virksomheder i opstartsfasen. Til dato har 1.845 modtagere fået støtte, hvoraf 1.400 er SMV'er og mikrovirksomheder og 445 er enkeltpersoner, hvilket har skabt 1.145 arbejdspladser i regionen.

www.fi-compass.eu
contact@fi-compass.eu
© EIB (2015)

European Commission
Directorate-General
Regional and Urban Policy
Unit B.3 "Financial Instruments and IFIs' Relations"
B-1049 Brussels

European Investment Bank
Advisory Services
fi-compass
98-100, boulevard Konrad Adenauer
L-2950 Luxembourg